

12.5.2023

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Asia: Tupakkalaki (VN/11255/2023)

Sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut tupakkalain muuttamista koskevan hallituksen esitysluonnoksen. Luonnoksessa on kyse STM:n virkamiesnäkömyksestä.

Fimea muutti huhtikuun alussa linjaustaan nikotiinipusseista. Uuden linjauksen myötä nikotiinipusseja saa myydä ilman vähittäismyyntilupaa eikä tupakkalaki aseta pusseille nikotiinirajaa. STM:n näkemyksen mukaan nikotiinipussit muodostavat vakavan kansanterveydellisen uhan.

STM ehdottaa, että nikotiinipussit rinnastettaisiin nuuskaan. Tupakkalakiin lisättäisiin savuttoman nikotiinituotteen määritelmä, joka kattaisi nikotiinipussit ja niitä läheisesti muistuttavat tuotteet (*jäljempänä nikotiinipussit*). Ehdotuksen mukaan nikotiinipussien myynti kiellettäisiin. Myös maahan-tuonti kiellettäisiin eräitä rajoituksia lukuun ottamatta. Nikotiinipussien hallussapito kiellettäisiin alle 18 - vuotiailta.

STM on pyytänyt Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:ltä lausuntoa asiassa. MaRa toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Nikotiinipussien myynti sallittava myös jatkossa

STM katsoo, että nikotiinipussit aiheuttavat vakavan kansanterveydellisen uhan korkeiden nikotiinipitoisuuksiensa takia. Makuaineiden käyttö nikotiinipusseissa tekee niistä erityisen houkuttelevia erityisesti lapsille ja nuorille.

Suomessa nuuskan myynti on kielletty ja sen maahan-tuontia rajoitetaan tiukasti. Siitä huolimatta nuuskan käyttö on lisääntynyt. Suomalaiset käyvät ostamassa Ruotsista ja risteilylavoilta suuria määriä nuuskaa. **Nikotiinipussien myyntikielto Suomessa johtaisi nikotiinipussien matkustajatuonnin ja harmaiden markkinoiden kasvuun.**

MaRa toteaa, että ehdotettu nikotiinipussien myyntikielto on perusteet-toman ankara toimenpide. Haittoja voidaan ehkäistä vähittäismyyntiä koskevalla sääntelyllä ja tuotteiden nikotiinipitoisuuksia rajoittamalla.

Nikotiinipusseja pidetään tällä hetkellä tupakkalaissa tupakan vastikkeena ja niitä koskee esilläpitokiello. Nikotiinipusseja saa myydä vain täysi-ikäisille. Nikotiinipussien myyminen on myös tupakkalain omavalvontavelvoitteen piirissä. Nämä samat velvoitteet koskisivat nikotiinipusseja, jos niitä säädeltäisiin tupakan vastikkeen sijaan savuttomina nikotiinituotteina.

Nikotiinipussien hallussapito on perusteltua kieltää alaikäisiltä vastaavaan tapaan kuin tupakkatuotteiden kohdalla.

Ulkomailla myytävissä nikotiinipusseissa voi olla hyvin korkeita nikotiinipitoisuuksia. Erittäin korkea nikotiinipitoisuus voi aiheuttaa käyttäjälleen nikotiinimyrkytyksen. **Tästä syystä on perusteltua rajoittaa nikotiinipussien nikotiinipitoisuutta säätämällä nikotiinipitoisuudelle enimmäisraja.** Nikotiinipitoisuuden rajaa ei saa asettaa liian alhaiseksi, koska muuten kuluttajat ostaisivat nikotiinipitoisuudeltaan säätelämättömiä tuotteita ulkomaisista verkkokaupoista tai matkustajatuontina.

Kuluttajat ovat tottuneet käyttämään nikotiinipusseissa erilaisia makuaineita. Makuaineiden kieltämiselle ei ole perusteita. Maustettuja ja maustamattomia nikotiinipusseja saa myydä vain täysi-ikäisille ja tuotteiden hallussapito on kielletty alaikäisiltä. **Makuaineiden kiello nikotiinipusseissa johtaisi siihen, että kuluttajat hankkisivat maustettuja tuotteita ulkomaisista verkkokaupoista ja matkustajatuontina. Tuotteille syntyisi Suomessa myös harmaat markkinat.**

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Veli-Matti Aittoniemi
varatoimitusjohtaja

Kai Massa
lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelu-alojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.